

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE
cu privire la recurs

învinuirea lui

Fiodor Doicov

(art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-754/2024

Nr. PIGD 1-23050382-01-Ira-14062024)

Recurs depus după 01 septembrie 2023; Dreptul CSJ de a reaprecia probele fără a invita părțile în ședință; Admiterea în principiu al acțiunii civile poate avea doar în cazuri excepționale, când justificarea corespunzătoare a prejudiciului material este greu de realizat în scurt timp; Despăgubirea pentru dauna morală de 1.000.000 de lei pentru cauzarea decesului fiului nu este prea mică; Critică adusă pedepsei este examinată conform art. 427 alin. (1) pct. 5) CPP și nu poate fi examinată conform art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP.

18 decembrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Prima instanță: Tatiana Postolachi;

Curtea de apel: Alexandru Spoială, Silvia Gîrbu, Denis Băbălău.

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Fiodor Doicov,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Ghenadie Eremciuc,

Vladislav Gribincea, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Fiodor Doicov s-a născut în anul 1975 în UTA Găgăuzia. El este apărat de avocatul Adrian Cojocar.

2. Fiodor Doicov a fost învinuit de încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane (art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal).

3. În prima instanță cauza a fost examinată în procedură generală. Prin sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, din 20 iulie 2023, Fiodor Doicov a fost găsit vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la închisoare pe un termen de șase ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Prima instanță a soluționat și chestiunile cu privire la acțiunile civile, cheltuielile de judecată și corpurile delictive.

4. Avocatul Adrian Cebotari, în numele succesului părții vătămate Alexandru Coșcodan, și avocatul Oxana Ivanov, în numele părții vătămate Dăvid Melnic și a reprezentantului lui legal, Yana Kozma-Melnic, au declarat apel. La 06 martie 2024, Curtea de Apel Chișinău a respins apelurile și a menținut sentința.

5. La 15 martie 2024, decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs de avocatul Adrian Cebotari, în numele succesului părții vătămate Alexandru Coșcodan. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 1) și 6) Cod de procedură penală. Recurentul solicită casarea totală a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2024 nu s-a dat curs recursului. Instanța a stabilit un termen de 15 zile pentru remedierea neajunsurilor. La 23 aprilie 2024, recurentul s-a conformat încheierii și a depus un nou recurs.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 21 februarie 2023 și s-a finalizat la 03 aprilie 2023. Prima instanță a examinat cauza în perioada 05 aprilie – 20 iulie 2023. Instanța de apel a examinat cauza între 22 august 2023 – 06 martie 2024. La 14 iunie 2024, dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

7. În 21 februarie 2023, în jurul orei 16:40, Fiodor Doicov, deși era privat de

dreptul de a conduce autovehicule conform unei sentințe judecătorești din 27 decembrie 2019, a condus un automobil „Opel Tigra” pe drumul R6, între mun. Chișinău și com. Stăuceni. În timpul deplasării, el nu a respectat reglementările rutiere, nu a manifestat prudență și nu a ajustat viteza în funcție de condițiile de trafic. El a tamponat din spate doi bicicliști minori, Dăvid Melnic și Valerian Railean, care se deplasau regulamentar. În urma accidentului, Dăvid Melnic a suferit leziuni corporale, iar Valerian Railean a decedat pe 24 februarie 2023 din cauza traumelor suferite în accident. Acțiunile lui Fiodor Doicov au fost calificate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

b. Procedura în prima instanță

8. La 14 aprilie 2023, avocatul Adrian Cebotari, în numele succesorului părții vătămate Alexandru Coșcodan, a depus acțiune civilă. Prin acțiunea civilă a fost solicitată încasarea de la Fiodor Doicov a prejudiciului material în mărime de 94.011,46 de lei și 2.242,32 de euro, precum și a celui moral în mărime de 10.000.000 de lei (f.d. 1-34, vol. III). La 18 mai 2023, avocatul Adrian Cebotari a depus o cerere de concretizare a acțiunii civile. În ea a fost indicat că, deoarece inculpatul deținea la momentul săvârșirii faptei poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, CA „Transelit” SA urmează a suporta prejudiciul material în mărime de 50.617,13 de lei și 2.242, 32 de euro. Respectiv, prejudiciul material ce urmează a fi încasat din contul lui Fiodor Doicov a fost diminuat până la suma de 49.303,10 de lei. Această sumă era compusă din cheltuielile pentru masa de pomenire în mărime de 46.252 de lei, cheltuieli pentru medic și alte cheltuieli mici în mărime de 1.418,85 de lei și cele de asistență juridică în mărime de 5.000 de lei (f.d. 30-33 vol. III). Pretențiile privind despăgubirile morale nu au fost modificate (f.d. 65-70, vol. III).

9. Acțiune civilă a depus și avocatul Oxana Ivanov, în numele părții vătămate Dăvid Melnic și a reprezentantului legal al acestuia Yana Kozma-Melnic. Ei au solicitat încasarea din contul lui Fiodor Doicov a prejudiciului material în mărime de 64.758,93 de lei și a celui moral în mărime de 500.000 de lei (f.d. 199-240, vol. II). Ulterior, cerințele acțiunii civile au fost concretizate. A fost solicitată încasarea de la Fiodor Doicov a prejudiciului material în mărime de 64.758,93 de lei, a cheltuielilor de judecată în mărime de 10.000 de lei, și a celui moral în mărime de 500.000 de lei. De asemenea, a fost solicitată încasarea din contul Școlii Sportive de Ciclism a prejudiciului moral în mărime de 200.000 de lei, iar a costului pentru echipamentul sportiv și bicicletă – din contul CA „Transelit” SA (f.d. 83-84, vol. III).

10. La 05 iulie 2023, Școala Sportivă de Ciclism a depus cerere de recunoaștere în calitate de parte civilă și a solicitat încasarea din contul lui Fiodor Doicov a prejudiciului material în mărime de 5.100 de lei (f.d. 165-167, vol. III). O cerere repetată cu același conținut a fost depusă și ulterior, la care a fost anexate extrasul din Registrul de evidență și o factură fiscală care confirma costul bicicletei (f.d. 209-212, vol. III).

11. La 14 aprilie 2023, inculpatul a depus cerere de examinare a cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d. 174, vol. II). Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 14 aprilie 2023, această cerere a fost admisă (f.d. 193-194, vol. II). Totuși, prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 mai 2023 a fost dispusă examinarea cauzei în procedură generală, deoarece inculpatul nu a recunoscut faptele incriminate (f.d. 35-37, vol. III).

12. Prin [sentința](#) Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 20 iulie 2023 Fiodor Doicov a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de șase ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Instanța a decis următoarele în ceea ce privește acțiunile civile:

Reclamant	Prejudiciul material	Prejudiciul moral	Cheltuieli de asistență juridică
Alexandru Coșcodan	49,303.10 de lei de la Fiodor Doicov – admisă în principiu	1.000.000 de lei – de la Fiodor Doicov	-
	50,617.13 de lei și 2,242.32 de euro de la CA „Transelit” SA – admisă în principiu	-	-
Yana Kozma-Melnic	64.758,93 de lei – de la Fiodor Doicov și CA „Transelit” SA	500.000 de lei – de la Fiodor Doicov	10.000 de lei – de la Fiodor Doicov
Școala Sportivă de Ciclism	Admisă în principiu	-	-

13. Instanța de judecată a constatat că există o legătură cauzală între acțiunile lui Fiodor Doicov, în calitate de șofer, și accidentul rutier produs, care a dus la decesul unei persoane și la vătămarea corporală a alteia.

14. La stabilirea pedepsei pentru Fiodor Doicov, instanța de judecată a luat în considerare atât gravitatea faptei, cât și circumstanțele agravante și atenuante. Ea a luat în considerare circumstanța atenuantă precum recunoașterea vinovăției, dar și circumstanțele agravante, cum ar fi faptul că inculpatul a comis infracțiunea de circulație rutieră în ciuda unei condamnări anterioare și a unei măsuri de privare de dreptul de a conduce. De asemenea, instanța a constatat că inculpatul a neglijat în mod voit obligațiile impuse de instanță și a condus vehiculul, ceea ce a dus la decesul unui copil și la vătămarea corporală a altuia. Instanța a considerat că pedeapsa cu închisoare pe un termen de șase ani este proporțională cu gravitatea faptei, destinată nu doar pedepsirii, ci și reeducării și prevenirii recidivei. Instanța a hotărât și anularea dreptului de a conduce mijloace de transport pentru o perioadă suplimentară, ca pedeapsă complementară, pentru a asigura prevenirea unor comportamente similare în viitor.

15. Instanța a acceptat acțiunea civilă formulată de Alexandru Coșcodan, succesorul lui Valerian Railean, în ceea ce privește prejudiciul moral, acordând suma de 1.000.000 de lei. Instanța a luat în considerare gravitatea suferințelor și impactul emoțional rezultat în urma decesului copilului. În ceea ce privește prejudiciul material, instanța a considerat că nu au fost prezentate dovezi suficiente privind cuantificarea acestuia, admitând acțiunea în principiu.

16. Instanța a acceptat acțiunea civilă formulată de Yana Kozma-Melnic, reprezentantul legal al lui Dăvid Melnic, și a acordat daune morale în sumă de 500.000 de lei, având în vedere gravitatea suferințelor și impactul emoțional asupra victimei. De asemenea, instanța a acceptat cheltuielile de asistență juridică de 10.000 de lei. În ceea ce privește prejudiciul material, instanța a admis solicitarea în principiu deoarece nu a putut să-l cuantifice cu exactitate.

17. Instanța a analizat acțiunea civilă formulată de Școala Sportivă de Ciclism, care a prezentat un document privind achiziționarea unei biciclete „Giant SCR2” în 2012. Instanța a constatat că nu s-au prezentat dovezi privind uzura bicicletei sau valoarea bicicletei în anul 2023, atunci când a fost comis accidentul. Din acest motiv, instanța a admis acțiunea civilă doar în principiu.

c. Cererile de apel

18. La 28 iulie 2023, avocatul Adrian Cebotari a depus apel în numele lui Alexandru Coșcodan, succesorul lui Valerian Railean. Acesta a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Fiodor Doicov să-i fie stabilită pedeapsa maximă a sancțiunii, adică șapte ani de închisoare. El a mai solicitat să fie admisă integral acțiunea civilă și să fie dispusă încasarea prejudiciului material în mărime de 49.303,10 de lei de la Fiodor Doicov și 50.617,13 de lei și 2.242,32 de euro de la CA „Transelit” SA, cât și încasarea de la Fiodor Doicov a prejudiciului moral în mărime 10.000.000 de lei. Apelantul a indicat că Fiodor Doicov nu a recunoscut vina, nu a încercat să repare prejudiciul și a avut un comportament cinic. Mai mult, inculpatul a condus fără permis, având anterior suspendat dreptul de a conduce din cauza comiterii unei infracțiuni de conducere a autovehiculului în stare de ebrietate cu grad avansat (art. 264¹ Cod penal).

19. În ceea ce privește acțiunea civilă, avocatul Adrian Cebotari a menționat că prejudiciul material include cheltuieli de înmormântare, tratamente, echipamente deteriorate și alte costuri, totalizând 50.617,13 de lei și 2.242,32 de euro. Toate cheltuielile au fost probate prin anexarea bonurilor de plată. Fiodor Doicov deținea Polița de Asigurare Obligatorie de Răspundere Civilă Auto eliberată de CA „Transelit” SA. Aceasta era valabilă la momentul producerii accidentului rutier. Prin urmare, atât Fiodor Doicov cât și CA „Transelit” SA sunt pasibili răspunderii civile. Prejudiciul moral a fost estimat la 10.000.000 de lei, din cauza suferinței emoționale și psihologice cauzate de pierderea fiului. În ședința de judecată din 05 februarie 2024, avocatul Adrian Cebotari a clarificat cerințele apelului și a informat instanța că renunță la pretențiile față de CA „Transelit” SA, având în

vedere că aceasta a achitat toate cheltuielile solicitate de Alexandru Coșcodan (f.d. 140, vol. IV).

20. La 04 august 2023, avocatul Oxana Ivanov a depus apel în numele părții vătămate Dăvid Melnic și a reprezentantului legal al acestuia Yana Kozma-Melnic. Aceasta a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Fiodor Doicov să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră. Apelantul a indicat că pedeapsa aplicată este prea blândă pentru gravitatea faptei comise.

d. Decizia instanței de apel

21. Prin [decizia](#) Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2024 au fost respinse apelurile și menținută sentința. Decizia motivată a fost înmănată avocaților pe caz și procurorului (f.d. 152, vol. IV).

22. Instanța de apel a statuat că soluția primei instanțe a fost corectă atât în ceea ce privește faptele, cât și a dreptului aplicabil. Ea a subscris motivării primei instanțe, atât în latura penală cât și civilă.

23. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că avocații părților vătămate au solicitat o pedeapsă mai mare, dar pedeapsa stabilită este suficientă pentru a asigura reeducare, corectarea și resocializarea lui Fiodor Doicov. Ultimul a fost găsit vinovat de comiterea unei infracțiuni grave, care a dus la decesul unei persoane și la vătămarea alteia. Gravitatea faptei, consecințele survenite, personalitatea infractorului, recunoașterea vinei și prezența antecedentelor penale au fost apreciate și luate în considerare la individualizarea pedepsei.

24. Instanța de apel a considerat necesar de a menține sentința și în partea care se referă la soluționarea acțiunilor civile. Instanța a stabilit că prejudiciul moral pentru familia victimei decedate, în valoare de 1.000.000 de lei, este corect, având în vedere vârsta tânără a victimei și potențialul său sportiv, considerând suma stabilită ca fiind echitabilă.

e. Cererea de recurs

25. La 15 martie 2024, avocatul Adrian Cebotari, în numele lui Alexandru Coșcodan, succesorul lui Valerian Railean, a depus recurs în baza art. 427 alin. (1) pct. 1) și 6) Cod de procedură penală. Prin acesta se solicită casarea deciziilor anterioare cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

26. În viziunea recurentului, eroarea judiciară prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală rezultă din faptul că succesorul părții vătămate pe întreg procesul penal a declarat că are pretenții de ordin material față de Fiodor Doicov în mărime de 49.303,10 de lei. În susținerea pretențiilor materiale el a prezentat bonuri fiscale în original. Coșcodan a cerut și încasarea a 10.000.000 de lei pentru prejudiciul moral suferit din cauza decesului copilului său. Instanțele au aprobat doar suma de 1.000.000 de lei pentru prejudiciul moral. Motivarea soluției instanțelor nu este clară și nu justifică suficient reducerea sumei cerute. Ele nu au

evaluat corespunzător amploarea prejudiciului moral și impactul asupra familiei victimei decedate. Astfel, admiterea acțiunii în principiu și lăsarea soluționării prejudiciului material în instanța civilă poate duce la procese judiciare de lungă durată. Ele ar putea afecta negativ interesele lui Alexandru Coșcodan.

27. Eroarea judiciară prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală se referă la soluționarea chestiunii de individualizare a pedepsei. Recurentul consideră că ar fi trebuit să fie aplicată pedeapsa maximă prevăzută de lege, având în vedere circumstanțele cauzei. Solicitarea se bazează pe faptul că Fiodor Doicov nu a recunoscut vinovăția. El nu a conștientizat aspectele negative ale faptei. Nu a încercat să se împace cu părțile vătămate și nu a reparat prejudiciul cauzat. Nu a colaborat cu organul de urmărire penală și a schimbat depozițiile de mai multe ori. În loc să își exprime regretul, Fiodor Doicov a adoptat un comportament cinic, care dovedește că este un pericol pentru societate și că este necesară izolarea. Aceste argumente, deși au fost invocate de apelanți, nu și-au găsit reflectare în textul hotărârilor contestate.

28. La 17 iulie 2024, procurorul Sergiu Crijanovschi a depus referință prin care pledează pentru admiterea recursului, deoarece argumentele formulate în recurs nu au fost analizate de instanțele inferioare. Toate aspectele relevante nu au fost considerate corespunzător, fapt ce a dus la adoptarea unei hotărâri contrare jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție și arbitrare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Articolul 225 alin. (3) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(3) Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.”

30. Articolul 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală prevăd următoarele:

„(1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

...

(3) În cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.”

31. Partea relevantă a articolul 427 Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Recursul este admis dacă:

1) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

...

5) a fost aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege;

6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.”

32. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 434. Limitele judecării recursului

Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

33. Articolul 2037 Cod Civil prevede următoarele:

„Articolul 2037. Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral

(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

34. În ziua comiterii infracțiunii, partea relevantă a articolul 264 Cod penal era următoarea:

„(1) Încălcarea regulilor de securitate a circulației ... de către persoana care conduce mijlocul de transport...

...

(3) Acțiunea prevăzută la alin.(1), care a provocat:

a) vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

b) decesul unei persoane,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Recursul examinat a fost declarat în mai puțin de două luni de la data comunicării deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

36. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp

cât aceasta este legală (*mutatis mutandis* decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (*mutatis mutandis* decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

37. Recursul se referă la două aspecte: înăsprirea pedepsei aplicate condamnatului și greșita soluționare a acțiunii civile a succesorului părții vătămate, Alexandru Coșcodan. Având în vedere că, conform art. 434 Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție nu poate depăși limitele invocate în recurs, ea nu poate examina legalitatea deciziei instanței de apel sub alte aspecte.

38. Recurentul solicită dispunerea rejudecării cauzei. Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție poate dispune rejudecarea de către instanța de apel doar „în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs”. Prin urmare, remiterea la rejudecare este excepția, iar înlăturarea de către instanța de recurs a erorii, fără remitere la rejudecare, este regula (*mutatis mutandis* decizia CSJ nr. [1ra-1737/2022](#), § 30). Pentru aceasta, instanța de recurs poate chiar da o nouă apreciere probelor testimoniale, după convocarea părților în ședință. Convocarea părților în ședință nu este totuși absolut necesară atunci când Curtea Supremă acceptă aprecierea probelor testimoniale date de instanțele inferioare, fie în cazul aprecierii probelor documentare.

39. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 1) și 6) Cod de procedură penală. Pentru a facilita examinarea recursului, fiecare temei de recurs va fi examinat separat.

Art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală

40. Recurentul susține că, la soluționarea acțiunii sale civile, instanța de apel a interpretat legea contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. Ea a interpretat greșit art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, cât privește soluționarea prejudiciului material. De asemenea, contrar articolul 2037 alin. (3) Cod civil, ea a acordat o despăgubire morală prea mică.

i. prejudiciul material

41. Orice încălcare a unei norme clare de procedură cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală. Conform art. 225 alin. (3) și art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă trebuie soluționată concomitent cu cauza penală. Potrivit 387 alin. (3) Cod de procedură penală, când justificarea corespunzătoare a prejudiciului material nu este posibilă din cauza insuficienței probelor, acțiunea civilă poate fi admisă în principiu. Totuși, aceasta se poate întâmpla doar „în cazuri excepționale”. Având în vedere că admiterea acțiunii civile în principiu pune o sarcină suplimentară pe umerii persoanei care deja a suferit din urma infracțiunii, sintagma „în cazuri excepționale” trebuie interpretată ca permițând admiterea în principiu a acțiunii civile doar în cazul în care justificarea corespunzătoare a prejudiciului material este greu de realizat în scurt

timp și prelungește excesiv de mult examinarea cauzei. Dacă acest lucru este posibil, admiterea în principiu a acțiunii civile nu poate avea loc, iar instanța urmează să ofere posibilitatea părții civile să justifice despăgubirile materiale pretinse, inclusiv prin amânarea ședinței de judecată dacă este cazul. În orice caz, este inadmisibil de a admite în principiu acțiunea civilă în ceea ce privește prejudiciul moral, care urmează a fi cuantificat de instanța de judecată din oficiu, în baza criteriilor prevăzute de art. 2037 Cod civil și a circumstanțelor cauzei.

42. În instanța de apel a fost modificată pretenția recurentului în ceea ce privește prejudiciul material, după ce compania de asigurări a compensat o parte din acesta (a se vedea para. 19). Succesorul părții vătămate a solicitat cu titlu de prejudiciu material 49.303,10 de lei de la Fiodor Doicov. Ea a prezentat documente justificative în original privind cheltuielile legate de înmormântare, care nu au fost acoperite de compania de asigurare, și bonul de plată privind încasarea cheltuielilor de judecată (a se vedea para. 8). Aceste documente confirmă că suma totală cheltuită este chiar mai mare decât suma pretinsă. Prin urmare, în această parte, acțiunea civilă nu putea fi admisă în principiu, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată.

43. Completul constată că recurentul a anexat la dosar probe justificative privind cheltuirea a 47.664,85 de lei. Alți 5.000 de lei au fost cheltuiți pentru servicii de asistență juridică (a se vedea para. 8). Suma totală pretinsă de la condamnat este de 49.303,10 de lei. Având în vedere că cheltuirea a 47.664,85 de lei a fost probată, iar avocatul a asistat partea civilă în prima instanță, în instanța de apel și a depus recurs, completul acordă suma de 49.303,10 de lei.

ii. Despăgubirile pentru prejudiciul moral

44. Alexandru Coșcodan trebuia să fi suferit un prejudiciu moral ca urmare a decesului fiului său (*mutatis mutandis* hot. CtEDO [Guja v. Moldova](#), 2008, § 101). În asemenea situații, întrebarea nu este cu privire la existența prejudiciului moral, ci a întinderii acestuia. Lui Alexandru Coșcodan i-a fost acordat cu titlu de prejudiciu moral suma de 1.000.000 de lei. El nu este de acord cu această sumă și consideră că despăgubirea trebuia să fie de 10 ori mai mare.

45. Art. 2037 alin. (3) Cod Civil reglementează în termeni generali modul de cuantificare a prejudiciului moral. [Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6](#) prevede că despăgubirea acordată pentru prejudiciul moral nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CtEDO în cazuri similare. Reprezintă cazuri similare acelea în care a fost comisă o abatere similară, iar hotărârea este pronunțată împotriva Republicii Moldova sau a unei țări cu o dezvoltare economică comparabilă cu cea a Republicii Moldova.

46. În hotărârea [Boboc ș.a. c. Moldovei](#), CtEDO a acordat la trei reclamanți suma totală de 50.000 de euro cu titlu de prejudiciu moral pentru omorârea soțului și, respectiv, fiului reclamanților de către colaboratorii statului. În hotărârea [Timuș și Țăruș v. Moldova](#), CtEDO a acordat suma totală de 50.000 de euro la doi reclamanți pentru omorârea fratelui de către reprezentanții statului. În hotărârea

[Ghimp ș.a. v. Moldova](#), CtEDO a acordat la patru reclamânți suma totală de 60.000 de euro cu titlu de prejudiciu moral pentru decesul soțului și, respectiv a unei rude apropiate ca urmare a unei pretinse maltratări de către poliție. Acestea sunt cele mai mari despăgubiri morale acordate până acum de CtEDO în cauzele moldovenești pentru încălcarea dreptului la viață. Aceste cauze pot fi comparate cu cauza examinată în recurs. Despăgubirea acordată de CtEDO cu titlu de prejudiciu moral în aceste cauze este similară cu cea acordată lui Alexandru Coșcodan, chiar dacă în cauzele soluționate de CtEDO suma a fost acordată mai multor persoane, iar, în unele din aceste cauze, gradul de vinovăție al persoanei vinovate de cauzarea decesului era mai mare, iar despăgubirea a fost acordată și pentru eșuarea autorităților de a investiga adecvat incidentele.

47. Particularitățile acestui caz, cum ar fi insomnia, pierderea vederii și a interesului de a trăi și decesul fiului minor nu fac despăgubirea de 1.000.000 de lei prea mică. Prin urmare, în această parte recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală

48. Apărarea susține că, având în vedere infracțiunea comisă, personalitatea infractorului și consecințele survenite, pedeapsa de șase ani de închisoare aplicată lui Fiodor Doicov este atât de blândă încât poate fi considerată arbitrară. Pedeapsa maximă admisă de lege pentru infracțiunea comisă era de șapte ani de închisoare.

49. Completul notează că orice critică adusă pedepsei aplicate de judecător trebuie să fie examinată conform art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală. O interpretare care ar permite examinarea motivării pedepsei pe baza pct. 6) ar face ca pct. 5) să devină inutil și inaplicabil, ceea ce nu este permis (*mutatis mutandis* încheierea CSJ nr. [1ra-1152/2023](#), § 21). Prin urmare, argumentele recursului referitoare la individualizarea pedepsei vor fi examinate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală.

50. Temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală se aplică exclusiv atunci când pedeapsa stabilită de instanță nu respectă limitele prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă. Asemenea argumente nu au fost invocate în recurs. Prin urmare, în această parte recursul este inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

51. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin (2) pct. 3) și 4), art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Adrian Cebotari, în partea individualizării pedepsei și a soluționării acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral;

Admite recursul avocatului Adrian Cebotari în partea admiterii în principiu a acțiunii civile privind încasarea prejudiciului material pretins de Alexandru Coșcodan, casează în această parte decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie

2024, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care dispune încasarea de la Fiodor Doicov în beneficiul lui Alexandru Coșcodan a sumei de 49.303,10 de lei cu titlu de prejudiciu material;

Menține celelalte dispoziții ale deciziei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea